

AKTIVITEETTI: Workshop2_HYYPÄNJOKI VALLEY_PILOT LANDSCAPE

AJANKOHTA: 14.6.2019, 9:00-12:00

PAIKKA: Kauhajoen kaupungintalo, Kauhajoki (Finland)

JÄRJESTÄJÄT:

- Juanjo Galan / Aalto University
- Kirsi Hutri-Weintraub / Aalto University
- Linda Leinonen / Kauhajoki town

OSALLISTUJAT:

- Susanna Tyrväinen / Seinäjoen museo
- Jussi Parviainen / Metsänhoitoyhdistys Lakeus
- Jeremias Laitamäki / Kauhajoen nuorisovaltuusto
- Yrjö Ojaniemi / MTK
- Matti Seppälä / kyläläinen
- Neea Leppälä / 4H Kauhajoki
- Timo Lakso / Etelä-Pohjanmaan liitto
- Niina Tuovinen / Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
- Asko Ojala / kyläläinen, Hyypä
- Laura Koivumäki / Geopark
- Erkki Vihonen / ProAgria
- Riikka Asunmaa / ProAgria
- Mikko Rotola-Pukkila / kyläläinen, Hyypä
- Merja Rikala / Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri

PÄÄTAVOITTEET JA ODOTETUT TULOKSET:

- Määritellään yhdessä Hyypänjokilaaksolle keskeiset aiheet ilmastonmuutokseen sopeutumisessa
- Tunnistetaan yhdessä ilmastonmuutoksen vaikutuksia, mahdollisuuksia, ratkaisuja ja esteitä ja tarkastellaan niitä valittujen aiheiden/toimijoiden kannalta

AGENDA:

1. TERVETULOA
2. OSALLISTUJIEN ESITTELY
3. AELCLIC HANKKEEN ESITTELY
4. ENSIMMÄISEN TYÖPAJAN TULOSTEN YHTEENVETO Juanjo Galan (Aalto yliopisto)
5. ILMASTONMUUTOS EUROOPASSA, SUOMESSA JA HYYPÄNJOKILAAKSOSSA Juanjo Galan (Aalto yliopisto), Kirsi Hutri-Weintraub (Aalto yliopisto) & Erkki Vihonen (Pro Agria)

Kahvitauko

6. TYÖRYHMÄTYÖSKENTELYÄ
 - a. TEHTÄVÄ 1: Hyypänjokilaaksolle keskeisten aiheiden määrittäminen
 - b. TEHTÄVÄ 2: Ilmastonmuutoksen vaikutusten ja mahdollisuuksien tunnistaminen
 - c. TEHTÄVÄ 3: Valittujen aiheiden tarkempi käsittely tunnistettujen esteiden/mahdollisuuksien valossa
 7. SEURAAVAKSI: Seuraava työpaja, hankkeen verkkosivut ja niillä näkyminen
-

1. TERVETULOA

- Juanjo Galan ja Kirsi Hutri-Weintraub (Aalto yliopisto) toivottavat osallistujat tervetulleiksi toiseen AELCLIC-työpajaan

2. OSALLISTUJIIEN ESITTELY

NAME OF CONTACT	INSTITUTION	TYPE OF STAKEHOLDER
Timo Lakso	Etelä-Pohjanmaan liitto	LOCAL/REGIONAL AUTHORITY
Niina Tuovinen	Suupohjan perus- palveluliikelaitoskuntayhtymä	PUBLIC SECTOR
Susanna Tyrväinen	Seinäjoen museot	PUBLIC SECTOR
Jeremias Laitamäki	Kauhajoki Youth Council	SOCIETAL ORGANIZATION
Merja Rikala	Luonnonsuojelupiiri	SOCIETAL ORGANIZATION
Neea Leppälä	4H (Youth Association)	SOCIETAL ORGANIZATION
Asko Ojala	Farmer, Hyypä village society	PRIVATE SECTOR / SOCIETAL ORGANIZATION
Mikko Rotola-Pukkila	Farmer, Hyypä valley conservation board	PRIVATE SECTOR / SOCIETAL ORGANIZATION
Matti Seppälä	farmer - coming to workshop	PRIVATE SECTOR / SOCIETAL ORGANIZATION
Jussi Parviainen	Metsänhoitoyhdistys LAKEUS	PRIVATE SECTOR
Laura Koivumäki	Geopark	PRIVATE SECTOR
Yrjö Ojaniemi	MTK	PRIVATE SECTOR
Riikka Asunmaa	Pro Agria	PRIVATE SECTOR
Erkki Vihonen	Pro Agria	PRIVATE SECTOR

JOHTOPÄÄTÖKSET:

- Alkuperäisen verkoston kokoonpano on laajentunut ja osallistujissa on järjestöjen, paikallisten yhdistysten, nuorison ja yksityisen sektorin edustajia. Olisi kuitenkin tärkeää saada mukaan enemmän viljelijöitä, edustajia palveluiden, matkailun ja ruokateollisuuden piiristä jne.
- Aalto yliopisto ja verkoston jäsenet pyrkivät lisäämään osallistujien määrää ja monimuotoisuutta

3. AELCLIC HANKKEEN ESITTELY

- Juanjo Galan (Aalto yliopisto) esitteli lyhyesti AELCLIC-pathfinder –hankkeen tavoitteet, metodit, rakenteen, aikataulun ja odotetut tulokset. Professori Galan kertoi myös, miksi Hyypänjokilaakso valittiin yhdeksi hankkeen 16 eurooppalaisesta pilottimaisemasta.

4. ENSIMMÄISEN TYÖPAJAN TULOSTEN YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

- Juanjo Galan esitteli ensimmäisen työpajan TULOKSET. Tulokset jaettiin myös osallistujille tulevan työskentelyn, erityisesti maiseman arvojen sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten ja mahdollisuuksien, tarkastelun, tueksi.
- **Mitä sinä arvostat Hyypänjokilaakson maisemassa?**
 - LAAKSO! KUMPUILEVA MAASTO / AVOIMUUS + RAJATTU / NÄKYMÄT
 - MONIMUOTOISUUS JA VAIHTELEVAUS: AINUTLAATUINEN YHDISTELMÄ LUONTO + KULTTUURI
 - YHTENÄINEN JA SELKEÄ MAISEMA
 - GEOLOGIA
 - MAATALOUS
 - KULTTUURIPERINTÖ
 - RAKENNUKSET & ASUTUS
- **Mikä Hyypänjokilaakson maisemassa on tärkeää sinulle tai edustamallesi taholle?**
 - SUOJELTU JA TUNNISTETTU MAISEMA
 - MAATALOUS + LAIDUNNUS + LAITUMET & METSÄT
 - KESTÄVÄ, ASUTTU JA HOIDETTU MAISEMA
 - YHTEISÖ JA SOSIAALINEN PÄÄOMA
 - ELINKEINOT
 - TYYPILLISET RAKENNUKSET
 - LUONNON MONIMUOTOISUUS

Mitä tiedät ilmastonmuutoksesta?

- ILMASTO MUUTTUU
- CO2 PÄÄSTÖT
- PAIKALLISET VAIKUTUKSET
- MONIMUTKAINEN & EPÄSELVÄ
- MAATALOUS

Miten ilmastonmuutos saattaa vaikuttaa Hyypänjokilaaksoon ja päivittäiseen elämääsi?

- ILMASTO & MAISEMA
- MAANVILJELYS + LUONTO
- HENKILÖKOHTAINEN ELÄMÄ & TURVALLISUUS
- PAIKALLINEN TALOUS
- ENERGIA JA INFRASTRUKTUURI
- EPÄILYKSET

Miten AELCLIC-hanke voi edistää maisemanhoidon toteutusta Hyypänjokilaaksossa (Hyypänjokilaakson kulttuurimaiseman käyttö- ja hoitosuunnitelma)?

- UUDET IDEAT, TIETO JA ESIMERKIT
- UUSIA NÄKÖKULMIA SUUNNITTELUUN JA JOHTAMISEEN
- UUSIA VERKOSTOJA & KUMPPANUUKSIA
- TIETOISUUDEN HERÄTTÄMINEN
- ENEMMÄN NÄKYVYYTTÄ & RESURSEJA
- ENEMMÄN VUOROPUHELUA

5. ILMASTONMUUTOS EUROOPASSA, SUOMESSA JA HYYPÄNJOKILAAKSOSSA

- Juanjo Galan (Aalto yliopisto) kertoi lyhyesti ilmastonmuutoksen vaikutuksista Eurooppaan (lähteenä European Environmental Agency). Kirsi Hutri-Weintraub (Aalto yliopisto) piti esityksen ilmastonmuutoksesta Suomessa (lähteenä VTT, Suomen viranomaiset). Erkki Vihonen (Pro Agria) kertoi ilmastonmuutoksen tärkeimmistä vaikutuksista Hyypänjoen alueella, erityisesti maanviljelyyn, maanperään, veden ja kasvillisuuden näkökulmasta.
- Esitykset jaettiin osallistujille työpajatyöskentelyn tueksi.

6. TYÖRYHMÄTYÖSKENTELY

- Osallistajat jaettiin neljään ryhmään, niin että ryhmissä oli eri sidosryhmien edustajia kuten aluehallinnon väkeä, viljelijöitä ja muita taloudellisia toimijoita sekä nuorten ja tutkijoiden edustajia.

6.1. HYYPÄNJOKILAAKSOLLE KESKEISTEN AIHEIDEN MÄÄRITTELEMINEN

RYHMÄ 1

- Ehdotti seuraavia AIHEITA
 - Maa- ja metsätalous
 - Rakentaminen
- Ehdotti seuraavia TOIMIJOITA:
 - Kauhajoen kaupunki
 - Asukkaat, omistajat

RYHMÄ 2:

- Ehdotti seuraavia AIHEITA
 - Maa- ja metsätalous
 - Energian tuotanto
- Ehdotti seuraavia TOIMIJOITA:
 - Maanomistajat ja viljelijät

- Kuluttajat
- Teollisuus, kauppa

RYHMÄ 3:

- **Ehdotti seuraavia AIHEITA**
 - Maa- ja metsätalous
 - Matkailu
- **Ehdotti seuraavia TOIMIJOITA:**
 - Alkutuottajat
 - Jalostus

RYHMÄ 4:

- **Ehdotti seuraavia AIHEITA**
 - Maatalous
 - Maan käyttö
- **Ehdotti seuraavia TOIMIJOITA:**
 - Maanviljelijät
 - Aukkaat
 - Jalostajat, jakelijat, kuluttajat
 - viranomaiset

Valittiin jatkokäsittelyyn neljä laajempaa PÄÄAIHETTA (ei toimijaa):

AIHE 1: MAA- JA METSÄTALOUS & LUONNON YMPÄRISTÖ

AIHE 2: SUUNNITTELU, RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA INFRASTRUKTUURI

AIHE 3: ENERGIA, IHMISET & ELÄMÄNTAVAT

AIHE 4: UUDENLAINEN TALOUS, TEOLLISUUS JA PALVELUT

6.2. ILMASTONMUUTOKSEN VAIKUTUSTEN JA MAHDOLLISUUKSIEN TUNNISTAMINEN

(Toisen työpajan tuloksiin sisällytetyt, ensimmäisessä työpajassa tunnistetut vaikutukset ja mahdollisuudet harmaalla ja kursivilla)

6.2.1. AIHE 1: MAA- JA METSÄTALOUS & LUONNON YMPÄRISTÖ

1) VAIKUTUKSET

1.1. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

- Lisää ääri-ilmiöitä → tuotanto -> talous
- *Sääolojen ääri-ilmiöillä voi olla suuri vaikutus maatalouteen*
- *Viljelyolosuhteiden muutokset*
- *Kuivuus vaikuttaa viljelyyn ja vaikeuttaa sitä*
- *Roudan väheneminen hankaloittaa esim. perunan viljelyä*
- *Talvien leutos ja sateet → eroosio, tuhohyönteiset, taudit yleistyvät, luontainen torjunta heikentyy*
- *Julkisuudessa on menossa yleinen "hyökkäys" maataloutta ja erityisesti karjataloutta vastaan*
- *Tuholaisriski kasvaa*

1.2. EKOLOGISET VAIKUTUKSET

- *Ravinteiden huuhtoutuminen*
- *Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen? -> vieraslajit*
- *Pysyvätkö lajit sopeutumaan muutoksiin?*
- *Mahdolliset myös muuhun lajistoon levinneisyysalueiden muutosten myötä*
- *Metsätuhot*

- *Uusien tulokaskasvilajien ja vieraslajien lisääntyminen*
- *Lisääntyvien sateiden kautta varsinainen jokialue saattaa palautua lähemmäs kulttuurimaisena synnyn aikaista tilaa, mutta ilmaston lämpeneminen muuttaa alueen biologiaa ja voi vaarantaa alkuperäisten lajien elinmahdollisuuksia.*

1.3. VAIKUTUKSET MAISEMAAN

- *Sateisuus + tulvat*
- *Lumen puute talvisin, maisema*
- *Kuivuuden ja tulvien vaikutukset näkyvät maisemassa*

2) MAHDOLLISUUDET

2.1 MAATALOUS RATKAISUNA

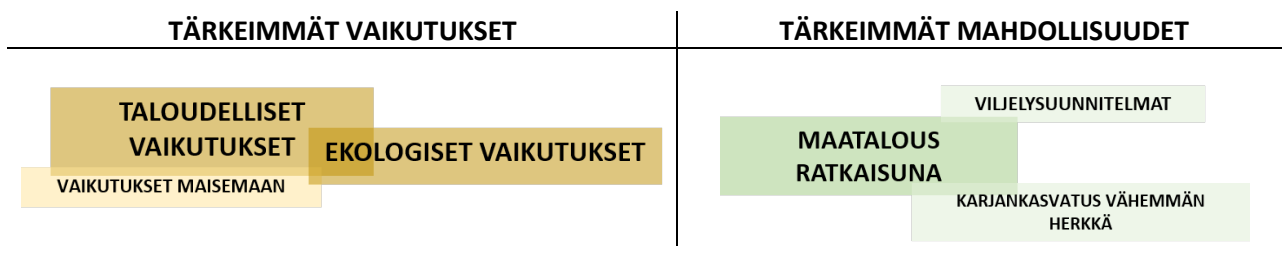
- Maa- ja metsätalous voivat toimia ilmastonmuutoksen hillitsijänä, hallitsijana
- Elinkeino toiminnan vahvistaminen edellyttää parantamista
- Bioenergian loppusijoitus → hiilensidonta ++

2.2 VIJELYSUUNNITELMAT

- Viljelysuunnitelmat >> uusia lajikkeita, viljelykasveja

2.3. KARJANKASVATUS VÄHEMMÄN HERKKÄ

- *Karjatalous kestää säiden ääri-ilmiöitä paremmin*

6.2.2. AIHE 2: SUUNNITTELU, RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA INFRASTRUKTUURI

1) VAIKUTUKSET

1.1. MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

- Tehokkaampaa maankäytön suunnittelua

1.2. INFRASTRUKTUURI & LIIKKUMINEN

- Liikenneongelmat, haasteet
- Tieverkon kunto & ylläpito
- *Liikkuminen ja liikenne + energian käyttö*
- *Hankalat talvikelit ja liukkaus lisääntyy*
- *Myrskyjen aiheuttamat sähkökatkot*

1.3. RAKENNUKSET

- Rakentamisen haasteet

1.4. HIILIPÄÄSTÖT

- Halu / tarve sitoa hiiltä

2) MAHDOLLISUUDET

2.1. TILAN JA MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

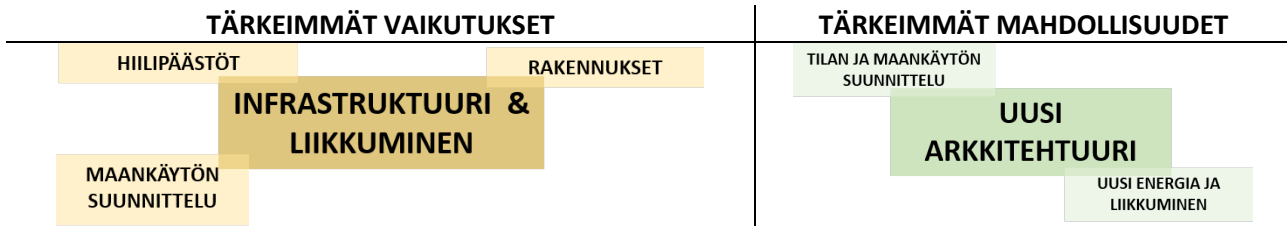
- Luonto- ja viheralueverkosto

2.2. UUSI ARKKITEHTUURI

- Rakennesuunnittelu, arkkitehtuuri
- Puurakentaminen, hirsi (hiilen sidonta)

2.2. UUSI ENERGIA JA LIIKKUMINEN

- Biokaasu, hybridi, robottibussi

6.2.3. AIHE 3: ENERGIA, IHMISET & ELÄMÄNTAVAT

1) VAIKUTUKSET

1.1. ENERGIA

- Liikenne, liikkuminen: julkinen liikenne, yksityisautoilu, sähköintra mahdollistaa asumisen, välttämättömyys
- Energiahuolto: asuminen, vapaa-aika, työskentely

1.2. HENKILÖKOHTAINEN ELÄMÄ & TURVALLISUUS

- *Pimeyden kokemus voimistuu talvella*
- *Kovat sateet & myrskyt → eroosio, kylätiet ja peltotiet ym. (varaudutaan muotoilemalla) puita kaatuu, sähköt*
- *Hiihtoharrastus hiipuu*
- *Kasvissyönnön trendinä on tämän hetken seuraus ilmastonmuutokseen varautumisesta*
- *Juomaveden määrän ja laadun vaihtelu*
- *Tulvariski kasvaa*
- *Tautiriski kasvaa*
- *Myrskyjen aiheuttamat sähkökatkot*
- *Sisälämpötilojen lasku*
- *Tarve rakennusten korjaamiseen (esim. talojen ja asuntojen energiatehokkuus)*

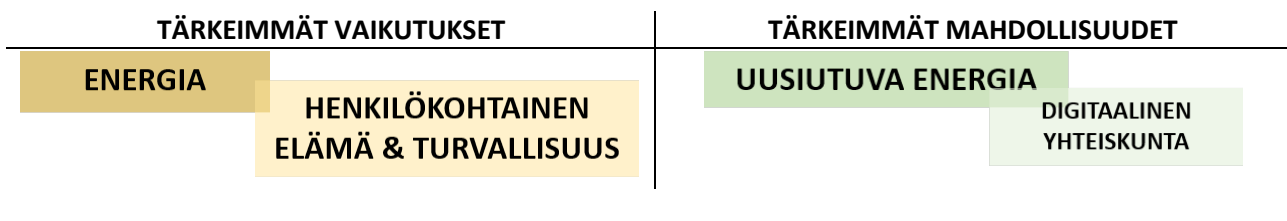
2) MAHDOLLISUUDET

2.1 UUSIUTUVA ENERGIA

- Energy self-sufficiency and zero CO2 emissions
- Uusiutuva energia; aurinko, maalämpö, tuotanto, puu, energiakasvit
- Paikallisenergiaa biokaasuista
- Energiaomavaraisuus ja nolla CO²-päästöt

2.2 DIGITAALINEN YHTEISKUNTA

- Etätyö
- Digitalisaatio

6.2.4. AIHE 4: UUDENLAINEN TALOUS, TEOLLISUUS JA PALVELUT

1) VAIKUTUKSET

1.1. MAATALOUS, KARJANKASVATUS & METSÄTALOUS

- Julkisuudessa on menossa yleinen "hyökkäys" maataloutta ja erityisesti karjataloutta vastaan
- Kasvissyönnön trendinä on tämän hetken seuraus ilmastonmuutokseen varautumisesta

- Vaikuttaa maaseudun elinkeinoihin (esim. maatalouteen ja maanviljelyyn)

1.2. ENERGIALÄHTEIDEN TARVE

- Hiilineutraali Hyypänjokilaakso?

1.3. MATKAILU

- Hyypä-hiihto jää pitämättä ->yhteisöllisyys

1.4. UUSIEN TALOUDELLISTEN TOIMINTOJEN TARVE

- Logistiikkapalvelut
- Kohteiden määrittely! Vihreä talous & ekologia
- Kuinka ylläpitää teollisuus ja palvelusektori?

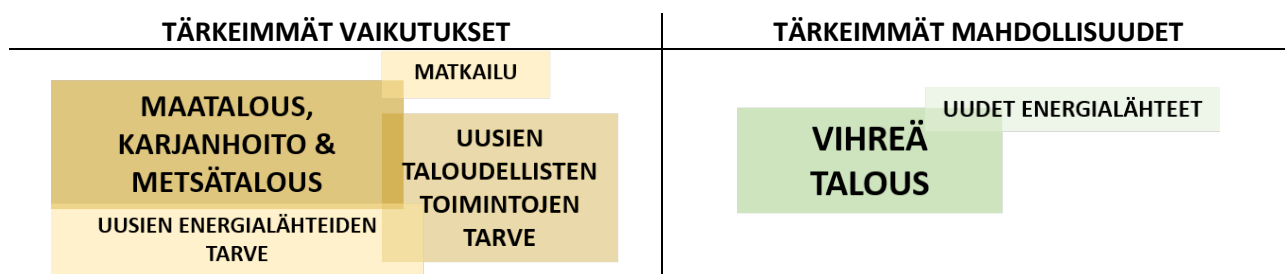
2) MAHDOLLISUUDET

2.1. UUDET ENERGIALÄHTEET

- Hiilineutraali Hyypänjokilaakso yhteistyö

2.2. VIHREÄ TALOUS

- Monipuoliset palvelumahdollisuudet
- Vihreä talous, ympäristöturismi, ekologiset palvelut

6.3. YHDESSÄ VALITTUJEN AIHEIDEN TARKEMPI KÄSITTELY TUNNISTETTUIJEN ESTEIDEN/MAHDOLLISUUKSIEN VALOSSA

6.3.1. AIHE 1: MAA- JA METSÄTALOUS & LUONNON YMPÄRISTÖ –RATKAISUT JA ESTEET

VAIKUTUKSET	MAHDOLLISUUDET	RATKAISUT	ESTEET
Lisää ääri-ilmiöitä →tuotanto → talous	Voi toimia ilmastonmuutoksen hillitsijänä, hallitsijana	Peruskuivatusratkaisu Maan rakenne kuntoon Kasvinjalostus Viljelykierto Nurmiviljely Nurmiviljely → märehitjät Luomuviljely Sekametsät Tietoa (oikeaa) lisättävä	Taloudellisten resurssien niukkuus Ymmärtääkö suuri yleisö hiilen kierron?
Uusiutuvan energian tarve	Bioenergian loppusijoitus → hiilensidonta ++	Luonnonympäristöjen kunnostaminen / suosiminen → biologinen torjunta	
	Elinkeino toiminnan vahvistaminen edellyttää parantamista	Hiilensidonta (sato, juuristo)	

RATKAISUT:

- LUONNONYMPÄRISTÖJEN KUNNOSTAMINEN / SUOSIMINEN
- HIILEN SITOMINEN MAATALOUDEN & METSIEN AVULLA
- MAATALOUSTEKNIIKAT (KUIVATUS, MAAN RAKENTEEN HUOMIOIMINEN, VILJELYKIERTO, NIITYT JA NURMET)
- LUOMUVILJELY
- SEKAMETSÄT
- LISÄÄ TIETOA

ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- TIEDON PUUTE
- YMMÄRRYKSEN PUUTE: MITÄ HIILEN KIERTO JA HIILINEUTRAALISUUS TARKOITTA?

6.3.2. AIHE 2: SUUNNITTELU, RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA INFRASTRUKTUURI – RATKAISUT JA ESTEET

VAIKUTUKSET	MAHDOLLISUUDET	RATKAISUT	ESTEET
Rakentamisen haasteet	Perinnerakentamisen säilyttäminen Puurakentaminen, hirsi (hiilen sidonta) Rakennesuunnittelu, arkkitehtuuri	Rakentamisen määräykset	Kustannukset
Halu / tarve sitoa hiiltä	Viljelysuunnittelu Uudet lajikkeet, viljelykasvit Pohjavesivarannot	Luomuviljely Viljelykierto	Asenneilmasto
Maankäytön suunnittelu	Luonto- ja viheralue-verkosto	Luontostrategia	Asenneilmasto
Liikenneongelmat, haasteet Tieverkon kunto & ylläpito	Biokaasu, hybridi, robottibussi	Tekniikan kehittyminen Tietoliikenneverkot Valokuidut	Kustannukset

RATKAISUT:

- RAKENTAMISEN MÄÄRÄYKSET
- MAATALOUDEN KÄYTÄNNÖT JA SUUNNITELMAT
- LUONTOSTRATEGIA
- TEKNINEN JA DIGITAALINEN KEHITYS

ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- ASEENTEET

6.3.3. AIHE 3: ENERGIA, IHMISET & ELÄMÄNTAVAT – RATKAISUT JA ESTEET

VAIKUTUKSET	MAHDOLLISUUDET	RATKAISUT	ESTEET
Energiahuolto: asuminen, vapaa-aika, työskentely	Uusiutuva energia; aurinko, maalämpö, tuotanto, puu, energiakasvit? Etätyö Digitalisaatio Paikallisenergiaa biokaasuista Energiaomavaraisuus ja nolla CO ² - päästöt	Energiateknologian käyttöönotto	Kustannukset ja saatavuus Asenteet Ennakkoluulot
Liikenne, liikkuminen: julkinen liikenne, yksityisautoilu, sähköintra mahdollistaa asumisen, välttämättömyys	Etätyö Digitalisaatio	Etätyö Digitalisaatio Liikennevälineiden yhteiskäyttö	Työn rajoitteet Käyttämisen ongelmat Välimatkat

RATKAISUT

- UUDET ENERGIA TEKNOLOGIAT
- ETÄTYÖ
- DIGITALISAATIO
- LIIKENNEVÄLINEIDEN YHTEISKÄYTTÖ JA JAKAMISTALOUS

ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- ASEENTEET & ENNAKKOLUULOT
- TYÖN RAJOITTEET, DIGITALISAATIO JA LIIKENNEVÄLINEIDEN YHTEISKÄYTTÖ

6.3.4. AIHE 4: UUDENLAINEN TALOUS, TEOLLISUUS JA PALVELUT

VAIKUTUKSET	MAHDOLLISUUDET	RATKAISUT	ESTEET
Kohteet! Ekologia	Ympäristöturismi, ekologiset palvelut	Vihreä talous Yhteisöllisyys Innovaatiot	Vetäjä, inspiraatio Kustannukset, +/- Innovaatiot Byrokrania
Logistiikkapalvelut		Markkinointi	Sijainti
Miten ylläpidetään?	Monipuoliset palvelumahdollisuudet	Hanke → rahoitus	Itsetunto Pelot Kateus pos. vai neg.?
Hiilineutraali Hyyppänjokilaakso yhteistyö	Hiilineutraali Hyyppänjokilaakso yhteistyö	Hiilineutraali Hyyppänjokilaakso yhteistyö	

RATKAISUT:

- VIHREÄ TALOUS
- VIESTINTÄ, KOMMUNIKOINTI, MARKKINOINTI
- INNOVAATIOT
- HYVIEN HANKKEIDEN RAHOITTAMINEN
- HIILINEUTRAALI HYYPPÄNJOKILAAKSO

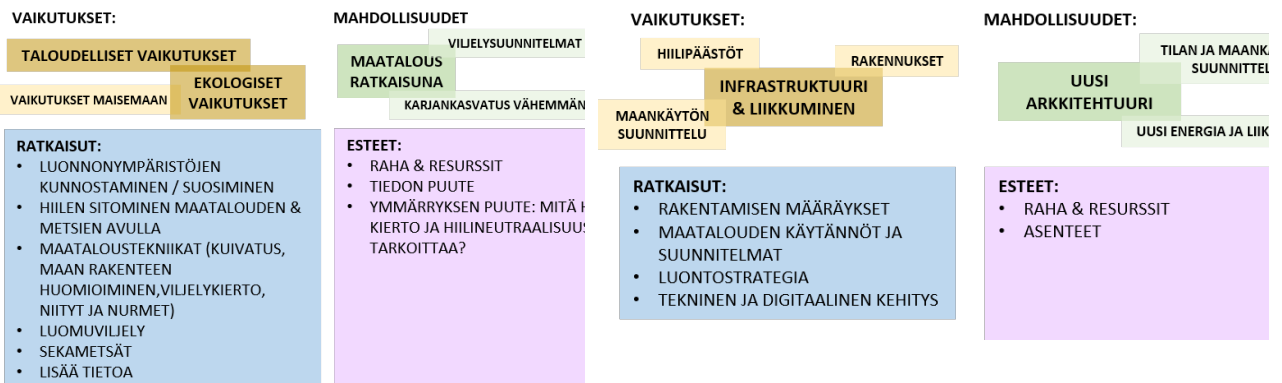
ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- INNOVAATION PUUTE
- SIJAINTI
- BYROKRATIA
- ITSETUNTO, PELOT, KATEUS (positiivinen vai negatiivinen)

6.4. YHTENVETO: VAIKUTUKSET, MAHDOLLISUUDET, RATKAISTU & ESTEET

AIHE 1: MAA- JA METSÄTALOUS & LUONNON YMPÄRISTÖ

AIHE 2: SUUNNITTELU, RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA INFRASTRUKTUURI

AIHE 3: ENERGIA, IHMISET & ELÄMÄNTAVAT

VAIKUTUKSET:

ENERGIA
HENKILÖKOHTAINEN
ELÄMÄ & TURVALLISUUS

SOLUTIONS:

- UUDET ENERGIA TEKNOLOGIAT
- ETÄTYÖ
- DIGITALISAATIO
- LIIKENNEVÄLINEIDEN YHTEISKÄYTTÖ JA JAKAMISTALOUS

MAHDOLLISUUDET:

UUSIUTUVA ENERGIA
DIGITAALINEN YHTEISKUNTA

ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- ASEENTEET & ENNAKKOLUULOT
- TYÖN RAJOITTEET, DIGITALISAATIO JA LIIKENNEVÄLINEIDEN YHTEISKÄYTTÖ

AIHE 4: UUDENLAINEN TALOUS, TEOLLISUUS JA PALVELUT

VAIKUTUKSET:

MAATALOUS, KARJANHOITO & METSÄTALOUS
MATKAILU
UUSIEN TALOUDELLISTEN TOIMINTOJEN TARVE
UUSIEN ENERGIALÄHTEIDEN TARVE

RATKAISUT:

- VIHREÄ TALOUS
- VIESTINTÄ, KOMMUNIKOINTI, MARKKINOINTI
- INNOVAATIO
- HYVIEN HANKKEIDEN RAHOITTAMINEN
- HIILINEUTRAALI HYYPÄNJOKILAAKSO

MAHDOLLISUUDET:

UUSIEN ENERGIALÄHTEIDEN
VIHREÄ TALOUS

ESTEET:

- RAHA & RESURSSIT
- INNOVAATION PUUTE
- SIIJINTI
- BYROKRATIA
- ITSETUNTO, PELOTTAMINEN, KATEUS (positiivinen vai negatiivinen)

7. SEURAAVAKSI: Tuleva työpaja, hankkeen verkkosivut ja niillä näkyminen

- Päätettiin järjestää kolmas ja viimeinen työpaja elokuun lopulla tai syyskuun ensimmäisellä viikolla. Kolmannessa työpajassa keskitytään yhdessä Hyypänjokilaakson mahdollisen LACAP-suunnitelman (Landscape Adaptation Plan to Climate Change) tavoitteisiin ja rakenteeseen (sisällysluettelo). Työpajassa keskustellaan myös paikallisesta verkostosta ja sen kokoonpanosta. Tavoitteena on, että Hyypänjokilaakso olisi yksi Climate-KIC-Demonstrator hankehakemukseen sisällytettävistä pilottimaisemista,
- AELCLIC verkkosivut täydentyivät muutamilla uudella sidosryhmätaholla (esim. Geopark)

YHTEENVETO:

- **Tärkeimmät JOHTOPÄÄTÖKSET, PÄÄTÖKSET ja SEURAAVAT TOIMENPITEET (Kuka ja milloin):**
- **ILMASTONMUUTOKSEEN SOPEUTUMINEN & AIHEET:** Ehdotetut aiheet istuvat yleiseen keskusteluun ilmastomuutokseen sopeutumisesta, mutta ne saattavat samalla olla liian laajoja yhdistämään työpajan osallistujia. Kaupungissa (Malmi) ja maaseudulla (esim. Hyypänjokilaakso) ehdotetuissa aiheissa oli merkittäviä eroja. Nämä erot saattavat johtua maisemien erilaisuudesta, mutta myös yleisestä kuvakielestä ja paikallisten ihmisten ja maiseman suhteesta. / **TOIMENPIDE:** Käytetään seuraavassa, kolmannessa työpajassa ehdotettuja aiheita ja aloitetaan keskustelu LACAP-suunnitelman rakenteesta. Yritetään kuitenkin määritellä vielä tarkemmin, mitä aiheet tarkoittavat, mikä on niiden yhteys osallistujiin, ja mitä vaikutukset ja mahdollisuudet tarkoittavat. Keskustellaan työpajassa aiheiden ja aiemmin, työpajassa 1, tunnistettujen arvojen yhteydestä sekä ylipäättään paikallisen yhteisön odotuksista maisemansa suhteen.
- **ILMASTONMUUTOS, VAIKUTUKSET & MAHDOLLISUUDET:** Eri sidosryhmien edustajista koostuvat tiimit tunnistivat valittuihin aiheisiin liittyviä vaikutuksia ja mahdollisuuksia. Hyypänjokilaaksossa nousivat tärkeiksi seuraavat asiat: maatalous, viljely ja paikallinen talous. Vaikutusten arvioinnissa tärkeimmäksi nousi vaikutukset maatalouteen. Maatalouden merkitys näkyi myös ilmastomuutoksen mahdollisuuksissa suhteessa paikalliseen talouteen ja alueen kestävään kehitykseen. Erikoista oli, että monet ensimmäisessä työpajassa tunnistetut vaikutukset ja mahdollisuudet eivät nousseet esiin toisessa työpajassa. / **TOIMENPIDE:** Tarkastellaan tarkemmin eri aiheissa tunnistettujen vaikutusten ja mahdollisuuksien suhteita. Pyydetään osallistujia tarkemmin sekä pohtimaan että ottamaan huomioon EU:n, Suomen ja paikallisten toimijoiden havaitsemia ja myös edellisessä työpajassa tunnistettuja vaikutuksia ja mahdollisuuksia.
- **ILMASTONMUUTOS, RATKAISUT & ESTEET:** Ehdotettujen ratkaisujen ja toisaalta ratkaisuja rajoittavien esteiden tunnistaminen kertoo, että osallistajat ymmärtävät hyvin globaaleja trendejä, teknologian edistysaskeleita jne. Muutamat osallistajat painottivat avainkäsitteiden ymmärtämisen tärkeyttä (esim. hiilineutraalius). On mielenkiintoista, että vastaukset ovat pääsääntöisesti aika yleisiä, vaikkakin jotkut vastauksista keskittyvät hyvin spesifisiin ratkaisuihin ja esteisiin. / **TOIMENPIDE:** Esitellään kolmannessa työpajassa vielä selvemmin joitakin ilmastomuutokseen sopeutumisen avainkäsitteitä (IPCC, skenaarioita, malleja, hiilineutraalisuus jne.) Keskustellaan asiantuntijoiden kanssa tunnistetuista RATKAISUISTA JA MAHDOLLISUUKSISTA ja mietitään, puuttuuko jotain.
- **VAIKUTUKSET + MAHDOLLISUUDET > RATKAISUT & ESTEET:** Ehdotetut ratkaisut ovat osittain yhteydessä tunnistettuihin vaikutuksiin ja mahdollisuuksiin. Vaikutusten, mahdollisuuksien, ratkaisujen ja esteiden välille tarvitaan lisää johdonmukaisuutta. Kuinka moni näistä vaikutuksista ja mahdollisuuksista todella liittyy ilmastomuutokseen? / **TOIMENPIDE:** Pohditaan kolmannessa työpajassa puuttuvia vaikutuksia, mahdollisuuksia, ratkaisuja ja esteitä. Tarkastellaan kriittisesti kuinka paljon vaikutukset/mahdollisuudet liittyvät ilmastomuutokseen. Keskustellaan toimista esteiden poistamiseksi ja ratkaisujen toteuttamiseksi.
- **TYÖPAJA 3:** Järjestetään elokuun lopussa tai syyskuun alussa / **TOIMENPIDE:** Aalto yliopisto avaa Doodle-kyselyn parhaan päivän ja ajan löytämiseksi.
- **TOISEN TYÖPAJAN TULOKSET JA NÄKYMINEN HANKKEEN VERKKOSIVUILLA** / **TOIMENPIDE:** Aalto yliopisto käsittelee tulokset ja ne ovat luettavissa AELCLIC-Pathfinder –hankkeen verkkosivuilla (www.aelcllicpathfinder.com)

DIAGNOOSI:

Saavutettujen tulosten arviointi (asteikolla 1 (min) – 5 (max)):

- TAVOITE 1 (Määritellään yhdessä Hyypänjokilaaksolle keskeiset aiheet/toimijat ilmastonmuutokseen sopeutumisessa). TULOS: 5
- TAVOITE 2 (Tunnistetaan yhdessä ilmastonmuutoksen vaikutuksia, mahdollisuuksia, ratkaisuja ja esteitä ja tarkastellaan niitä valittujen aiheiden/toimijoiden kannalta). TULOS: 4

Tärkeimmät puutteet tai esteet täydelle suoritukselle:

- Oli vaikeaa tunnistaa Hyypänjokilaaksolle tärkeitä laajoja, strategisia aiheita. Osallistujille oli myös vaikeaa yhdistää ilmastonmuutoksen vaikutusten ja mahdollisuuksien tunnistaminen ja ensimmäisen työpajan tulokset ja työskentelyn pohjaksi pidetyt ilmastonmuutosta käsittelevät esitykset. Lisäksi eri näkökantojen, huolien ja odotusten ymmärtämisessä oli ryhmissä joitakin pieniä hankaluuksia.

Onnistumisen perustelut:

- Osallistujien vahva omistautuminen ja sitoutuminen
- Varattuun aikaan nähden toteutettavat tehtävät
- Selkeät ohjeet ja tehokkaat menetelmät
- Aiheista päättäminen ja aiheiden jakaminen ryhmien kesken lisäsi koko ryhmän kykyä tiedon tuottamiseen
- Kaikkien osallistujien mahdollisuus tehdä lisäyksiä muiden tiimien tekemään työhön (vaikutukset, mahdollisuudet, ratkaisut, esteet)

Työpajasta opittua ja neuvoja muualla järjestettäviin, toisiin vastaaviin tilaisuuksiin:

- Ks. "Tärkeimmät puutteet ja esteet" ja "Onnistumisen perustelut"
- Määrittele etukäteen "Tärkeimmät aiheet" ensimmäisessä työpajassa tunnistettujen arvojen perusteella?
- Edellytä, että osallistajat sisällyttävät ehdotuksiinsa niin EU:n, Suomen, paikallisten toimijoiden kuin edellisen työpajan tunnistamat vaikutukset ja mahdollisuudet (käytä toisessa työpajassa jaettuina tulosteita)
- Esittele selkeämmin joitakin ilmastonmuutokseen sopeutumisen avainkäsitteitä (IPCC, skenaariot ja mallit, hiilineutraalius jne.)

Työpajasta opittua ja suosituksia tulevaan työpajaa samassa paikassa:

- Käytä seuraavassa, kolmannessa työpajassa, ehdotettuja aiheita ja aloita keskustelu LACAP-suunnitelman rakenteesta. Yritä kuitenkin määritellä vielä tarkemmin, mitä aiheet tarkoittavat, mikä on niiden yhteys osallistujiin, ja mitä vaikutukset ja mahdollisuudet tarkoittavat.
- Keskustelkaa työpajassa aiheiden ja aiemmin, työpajassa 1, tunnistettujen arvojen yhteydestä sekä ylipäätään paikallisen yhteisön odotuksista maisemansa suhteen.
- Keskustelkaa kolmannessa työpajassa eri aiheissa tunnistettujen vaikutusten ja mahdollisuuksien suhteista.
- Esittele kolmannessa työpajassa selkeämmin joitakin ilmastonmuutokseen sopeutumisen avainkäsitteitä (IPCC, skenaariot ja mallit, hiilineutraalius jne.)
- Pohtikaa kolmannessa työpajassa puuttuvia vaikutuksia, mahdollisuuksia, ratkaisuja ja esteitä. Tarkastelkaa kriittisesti kuinka paljon vaikutukset/mahdollisuudet liittyvät ilmastonmuutokseen. Keskustelkaa toimista esteiden poistamiseksi ja ratkaisujen toteuttamiseksi.
- Lisää hankkeen ja sen aktiviteettien näkymistä (AELCLIC verkkosivut ja yhteistyötahojen verkkosivut)
- Ota yhteyttä ratkaisevan tärkeisiin sidosryhmiin (esim. taloudelliset toimijat ja erilaisten kulttuurien edustajat)
- Valmistele ja tulosta infomateriaalia (esitteitä)

Paikalliset ominaispiirteet (sosiaaliset, maantieteelliset jne.) ja toiminnan kehittäminen:

- Alueen (maaseutu)luonne saattaa selittää erityisen maisemaan ja tuotantoprosesseihin liittyvän painotuksen (useat havaitut ilmastonmuutoksen vaikutukset, mahdollisuudet, ratkaisut, esteet keskittyivät juuri maatalouteen, viljelyyn ja maaseudun perinteisiin). Nämä havainnot voivat päteä myös muilla maaseutualueilla. Hyypänjokilaaksossa alueen luonne virallisena, arvokkaana kulttuurimaisemana antaa kuitenkin paikalliselle yhteisölle erityisen roolin ainulaatuisen maiseman hoitajana.